Saker att tänka på

Kartan

Ur – Israel	170 mil
Genesarets sjö	2 x 1 mil
Jordan	10 mil / 20 mil
Döda havet	8 x 2 mil
Döda havet - Egypten	25 mil
Egypten – Sinai	30 mil
Sinai – Döda havet	40 mil

Hur arbetar vi med kartan?
Möblera om: mittgång, gång längs ”östra” väggen.
Använd kartan när du berättar och repeterar.
Tala om när du bryter kartan vid tex drama.
Gå inte över Medelhavet eller gena över öknen till Ur.

Bilderna

Häng upp bilderna på rött snöre med klädnypor, eller på whiteboard med magnettape på baksidan.
Fråga gärna barnen: ”Peka vilken bild som kommer nu.” Någon får hålla upp bilden och berätta.
Sätt gärna upp en i taget när du repeterar. Berätta inte så mkt om bilden i sig, utan vad som händer mellan bilderna. Undvik ”sen”.
Använd gärna nyckelorden.
Häng dem gärna fel inför sista lektionen, så eleverna får rätta till.
Förslag på slutrepetition: dela ut alla bilderna, ”Vem tror att du har första bilden? Vad föreställer den?” Sätt upp tavlan efter hand.

Manualen
Ladda ner den från hemsidan och skriv om den med egna ord.
Skönt att alltid ha med manualen.
När du hållit på några år och sällan tittar i manualen: läs originalmanualen igen och se så att du inte missar något viktigt.
Se även i den stödjande manualen för att få mer konkreta tips på draman m.m.

Icke konfessionellt
Evangelisera inte med Bibeläventyret! Var saklig åt båda hållen.

Berätta berättelserna, undervisa inte om tillämpningar.
Säg ofta: ”Bibeln berättar att…” ”Det står i Bibeln att…”
När du berättar mer teologiskt om tex Gud, använd inte nutid, eller vi, utan dåtid och de.
Visa att människor tänker olika om Bibeln. T.ex.: ”En del tror att detta är sant, en del tror inte att det är sant. Du bestämmer själv vad du tror, men det behöver du inte bestämma nu, det har du hela livet på dig att fundera vidare på.”

Vad svarar du på frågan: ”Vad du tror om Bibeln?”

Man kan svara ungefär så här: ”Jag är kristen och för mig betyder Bibeln jättemycket, men jag är inte hitbjuden för att berätta om min egen tro. Jag är här för att berätta om de spännande berättelserna som står i Bibeln, för det står i läroplanen att ni ska lära er dem, så nu fortsätter vi.”

Bjud inte in till församlingens barnverksamhet. Det uppfattas som medlemsrekrytering och det är inte det du är på skolan för.

Prästkrage är bra, men inte självklart bra just i Bibeläventyret, eftersom du är i skolan i en annan roll som BÄ-instruktör, än om du är där för att besöka skolan i rollen som präst/pastor/diakon.
Prästkragen associeras till kyrklig verksamhet, konfessionellt, auktoritet. Vi är på skolan på skolans villkor. Bibeläventyrskläder är bra, eftersom de visar i vilken roll vi är där. Även namnbrickan.

Vetenskapliga rådet bidrar till Bibeläventyrets akademiska förankring, genom att vara bollplank i Bibeläventyrets utvecklingsarbete, bestående av professorer inom teologi och pedagogik.

Lärare kan vara oroliga för att barn med muslimsk bakgrund ska reagera negativt på Bibeläventyret, men det är i regel tvärt om. De kan ofta mer än andra barn om Bibelns berättelser, eftersom många av dem även står med i Koranen. Många barn med muslimsk bakgrund har rötter i Mellanöstern och är därför bekanta med kartans geografi. Detta kan tveksamma lärare behöva höra. Hänvisa gärna till att en muslimsk friskola i Malmö använder Bibeläventyret, både Gamla och Nya Testamentet.

Ordval

Undvik svåra ord, och inomkyrkliga ord. En del är dock oundvikliga och behöver förklaras, tex:
Profet: Upplever får budskap från sin Gud, berättar det för andra.
Synd: de vände ryggen åt Gud, missa målet med livet.
Offer: de gav åt sin Gud.
Altare: stenbordet som de eldade upp offret på. Inte altare som i kyrkan.
Förbund: BFF, lova varandra att vara vänner vad som än händer.
Tempel: Byggnaden där de firade gudstjänst.
Be: samtala med Gud.
Vishet: klok, förståndig.
Undvik eller förklara: stamfader, talrika, smörja till kung, Israeler.

Uttryck dig försiktigt angående sex och våld.

Säg det judiska folket istället för judarna, eftersom ordet judar tyvärr är negativt laddat för en del.

Bemöt barnens frågor, svar och kommentar så att de känner sig uppmuntrade. De ska aldrig känna att de svarade fel, blev bortgjorda, utskrattade eller misslyckade i Bibeläventyret. Uppmuntra även om det blev fel, så att de vill fortsätta att vara delaktiga.

Säg inte ”avgudar” utan ”andra gudar”. Både svårt ord och nedsättande om elever med annan religion.

Nyckelord och rörelser

Gör rörelserna överdrivet stora och tydliga.
Öva rörelserna framför spegeln.
Rörelserna finns på film på hemsidan.
Om du glömmer bort nästa nyckelord, håll kvar händerna så kommer det lättare, eftersom det sitter i muskelminnet.
Använd gärna mellanord mellan nyckelorden för att hjälpa eleverna minnas vad nästa ord är och för att binda ihop nyckelorden till en röd tråd.

Variera hur ni gör röreserna:
- Växelvis mellan sidorna.
- Supersnabbt
- Ta hjälp av ett par elever att leda rörelserna.

Att tänka på vid berättande

- Innehållet:
Se gärna hur berättelsen återges i en barnbibel.
Vad är poängen? Inte för många i varje berättelse. Betona gärna poängen i slutet av berättelsen.
Hur passar poängen in i helheten?
Hur hänger berättelsen ihop med det som hände före och efter?
Fundera på var du börjar och slutar?
Vad ska du hoppa över?
Finns svåra ord att ersätta, eller förklara?
Är något evangeliserande? Gör du tillämpningar?

- Framförande:
Tänk på tempot.
Rör dig med ett syfte.
Använd kartan/bilder/Storbibeln

- Kroppsspråket:
Kontakt med gruppen:
Ögonkontakt? Ser hela gruppen?
Var har du händerna? Ha ansiktet riktat mot eleverna.
Lugn och trygg.

- Rösten:
Varierande i tonläge och styrka.
Ibland sitta och berätta / läsa.
Använd pauser och viskning
Naturlig
Hörs? Talar tydligt?
Använd gärna olika dialekter
Glad, sur, listig, osmart…
Var inte rädd för tystnaden, säg inte Eh… för att fylla ut.

Lyssna gärna på Roger Storms läsning av Mark 6 i Bibel 2000 på Spotify.

Drama

Dramatips: ”TRÄNA”
Tydlig: i rörelser och tal, ej viska.
Rörelse: inte mer än nödvändigt, planera när och hur.
Äg: Be inte om ursäkt.
Nervös? Se över folket. Se inte på energitjuvar.
Artikulation: viktigt, men inte överdrivet.

Fördelar med drama: t.ex. delaktighet, roligt, olika sinnen, lever sig in, minns, lyfta personer.

Vad kan bli fel?
Låt inte dramat ta överhanden. Lätt missa poängen om bara roligt.
Tar tid om inte stramar upp det.
Tänk på pinsamma roller/situationer.

Hur göra det rättvist?
Ha koll på vilka som varit med, vilket är svårt, så använd gärna hjälpmedel, som:
Turordning som de sitter.
Namnstickor, finns ofta.
En biljett var som de lämnar när de gjort något.
Läraren kan utse elever och boka av från klasslistan.

Ofta kul om elever får vara sitt namn, tex Sara, Daniel.

Halsdukar eller kläder är bra. Hjälp att gå in i och ut ur rollen. Inte mössa på två samma dag.

Rekvisita: egen och från klassrummet.

Vänd dig och barnen mot klassen.

Bestäm var scenplatserna ska vara. Helst längst fram eller längst bak.

Ha inte barn stående väntande i drama.

Replikkort, tänk på dyslexi. Säg inte ”Kan du läsa?”, utan ”*Vill* du läsa?”. Mkt enkla repliker.

Viska gärna repliker till eleverna. Förklara att de ska säga högt det du viskar. Behöver ofta repetera det eleven säger så alla hör.

Om två instruktörer: väv in varandra, inte bara en i taget.

Om högljudd klass

Det behöver inte vara knäpptyst. Ibland högljutt för att de är ivriga. Säg till positivt: ”Roligt att ni är ivriga! Men blir rörigt när alla pratar…”

Lär dig gärna namnen på så många som möjligt, även på de blygaste som behöver lyftas. Namnskyltar på bänkarna är bra.

Var själv lugn, använd pauser.

Prata med läraren, läraren ska hålla ordning i klassen.

Rappen
Träna gärna eleverna först utan musik, bara handknäpp och att de säger efter dig en fras i taget.

Försök inte vara cool, men ha kul, eller se ut som att du har kul.

Rappa någon rad när det passar, t.ex.:
David tog annans fru, dödade hennes man.
De bad till andra gudar. Daniel, Mordokai.

Vatten till blod
- Flaskvarianten
Förberedelser: Karamellfärg i locket, torka länge på element, mikro i nödfall.
Ha locket med färg i fickan, använd först ett annat lock på flaskan.
Be gärna något barn fylla på vatten i flaskan innan lektionen.

Drick ofta ur flaskan, använd en liten flaska för att det ska bli en starkare färg.

Byt lock när du druckit. Ge Farao flaskan och säg typ ”Skaka den här så ser du argare ut.”. Flaskan i den Faraos hand som är längst bort från dig, så Farao inte ser när vattnet färgas. Se till att ingen skymmer.

- Muggvarianten
Täck botten på en mörk mugg med karamellfärg. Låt torka över natten / mikrovågsugn.
Ställ bland muggar i skåp i klassrummet.

Bli akut torr i halsen, hosta. Fråga var muggar finns. Ta fram från skåpet. Visa att den är tom, vänd upp och ner, blås och torka ur.

Häll i, gärna från tillbringare med lite vatten, smaka, spotta. Blod! Häll ut i tillbringaren så de ser att det är rött.

Koppla till hur vatten blev blod.

Remsan ”Bibeln är Guds ord”
Används i början av första lektionen.
Tala inte om att du ska trolla.
Håll nära kroppen.
Ingen lampa/fönster bakom eller över.
Backa så ingen ser baksidan.
Säg både positiva och negativa saker om Bibeln när du river, riv bara när du säger något negativt.
Vi får inte tala om för andra hur vi gör, inte ens respektive/barn. Köpt tricket. Skulle sprida sig fort och då blir tricket inte kul i klasserna.
Gör aldrig tricket mer än en gång!
Kan återanvända ena remsan, men inte tejpen.
Helst dubbelsidig tape.

Häftet
- Fylla-i-sidorna och bilderna:
Skriv på tavlan eller PowerPoint, eller både och. Barnen ska inte skriva av dig, utan hinna tänka själva och säga vad de svarat. De som skrivit klart först kan titta på bilderna. Fyll inte i

många ord på raken, blir tråkigt och jobbigt. Be läraren hjälpa om någon har svårt att skriva.

”Centrala tankegånger i GT” för läraren att repetera, kan checka för i läroplanen.

Korsordet: förklara för barnen, de gör själva senare.

Säg till barnen att lägga undan häfte o penna när vi inte skriver, eller sätta sig på häftet om det behövs.

Samla in häftet i klassen efter passet, så det inte kommer bort eller förstörs. Försök gärna dela ut dem till rätt person och säg deras namn**.**

Läraren

Lärarhandledningen hjälper läraren sätta in BÄ i övrig undervisning. Inget krav, men förslag till ämnes-övgripande uppföljning, som tydligt relaterar till läroplanen.

Maila eller ge gärna lärar-handledningen i förväg och berätta om den. Du får den i klasspaket och den finns på hemsidan under ”Lärarhandledning”.

Fråga om elever i behov av särskilt stöd. Det brukar gå bättre för elever med behov av särskilt stöd än lärarna tror. Om läraren tror att det inte är någon idé kan du föreslå att eleven kan vara med i början av lektionen och gå ut när den vill.

- Läraren behöver förstå att hennes närvaro är viktig:

Känner barnen, barnen har respekt, blir mer ordning.

Din trygghet ifall någon förälder påstår någon om evangelisation eller om elev påstår att du tafsat mm.

Läraren behöver kunna följa upp undervisningen.

Läraren behöver se hur bra BÄ är, så att du får komma tillbaka.

Försök få med läraren i rörelser och drama.

Tala om för läraren att den gärna får säga till om något blev fel, tex evangelisation. Det ger trygghet och förtroende.

Försök därför undvika att någon annan är där istället för läraren. I så fall en annan lärare med respekt och kompetens.

Ett sätt att få läraren att vara kvar är att ge läraren utvärderingen i början, så att han/hon ska sitta med den och notera under tiden.

- Utvärderingen

Ge gärna läraren utvärderingen från början.

Lyft läraren: ”Vi är inga proffs, behöver hjälp”.

Utvärderingen för barn: Formulär eller tomt papper.

Utvärderingarna ger dig möjlighet att utvecklas.

Lämna gärna i adresserat kuvert, klassen gör utvärderingen efteråt, läraren lämnar till rektorn, som läser. Om du vill kan du hämta dem hos rektorn, så får ni en positiv kontakt.

Tider och årskurser

Nya Bibeläventyret går att göra på 240 minuter *schemalagd* tid totalt, men då behöver tempot vara ganska högt och innehållet slimmat. Förut var Bibeläventyret 300 minuter schemalagd tid (90 min effektiv tid). Det går ofta bort 5-10 minuter i början av lektionen.
Tacka gärna ja till lite mer tid, upp till ca 300 minuter. Därefter finns risk att det blir för långt. Avsluta i så fall Bibeläventyret och gör något annat av återstående tid.

Kortare än 240 minuter schemalagd tid blir inte bra för varken elever, eller dig. Resultatet kan bli att de inte tycker det var bra och att de inte vill ha fler äventyr.

Två alternativ på upplägg:

A: Två förmiddagar med två pass per förmiddag (rekommenderas). En del lärare kan då ger er all tid från morgon till lunch, med en rast i mitten. Andra ger 120 minuter, med rast, eller något däremellan. Detta upplägg rekommenderas, eftersom det ger minst restid och ställtid. Det ger möjlighet att både fika på lärarrummet på rasten och sedan äta lunch med eleverna. Det är även skönast för både elever och instruktör att det blir två kortare lektioner två gånger, istället för 3 längre, som är nästa alternativ:

3 x 80 minuter.
Ännu fler fler pass upplevs tjatigt. Mycket tid går bort till uppstart, repetition. Det blir också mycket restid.

Förmiddagar är bättre än eftermiddagar.

BÄ kan göras när som helst i mellanstadiet, men redan på våren i 5:an börjar en del bli för mogna för att våga släppa loss i draman och rörelser. De är ännu mer mogna i 6:an. Tala vuxet till dem. Blir det dåligt beror det inte på dig, utan på att de var för gamla.

Det optimala är att göra GT våren i 4:an och NT hösten i 5:an, men lyssna in vad skolan säger.

Gör inte BÄ i åk 3. De tycker visserligen det är roligt med drama, men det blir mest lek och de greppar inte helheten med den röda tråden och tycker det är svårt att skriva.

Vänta ett år så blir det så mycket bättre.

Går åk 3 och 4 tillsammans kan det gå att bryta ut åk 4. Är de för få så kör ihop med åk 3. I så fall både GT och NT samma läsår, eftersom halva klassen i regel byts ut till nästa år.

30 elever är absolut maxantal, eftersom de annars inte blir så delaktiga. Är klasserna stora kan ni dela på dem.

Gör gärna BÄ med särskolan! Då gäller inga regler, utan gör vad ni vill!

Skriv efter varje lektion hur långt ni kom och vad ni hann göra, så att ni minns.

Storbibeln
Tänk på:
Barnen älskar att öppna, fördela mellan barnen.

Håll upp så alla ser innehållet.
Öppnandet kan vara före, under eller efter berättelsen.
Ha inte för små saker som inte syns på håll.
Om ni använder godis: inte choklad/nötter/gelatin. Ha även frukt, t.ex. vindruvor som alternativ.

Marknadsföring mm

Bibeläventyret i kyrkan
Bibeläventyret ska inte användas i kyrkans verksamhet, eftersom skolan då skulle se det som ett konfessionellt läromedel. Därför:

Använd inte bilderna i kyrkan.

Kalla ingen verksamhet ”Bibeläventyr”.

Använd inte rappen. Ska vara ny och fräsch för barnen.

Bibeläventyrsgudstjänst är undantag. Behöver ju kunna berätta och visa vad BÄ är i syfte att marknadsföra eller förankra.

Bibeläventyrspedagogiken passar inte för konfirmander, för barnsligt.

Detta får vi dock göra med glädje!:
Använda allt i Bibeläventyret förutom Bilder och rappen, tex Storbibeln, trollerier, draman, pedagogiken, karttänket.
Försök undvika att använda exakt samma draman och trollerier med barn som senare ska ha BÄ. Då blir det ju inte lika nytt och roligt.

Använda Målarboken, pga ändrade, svartvita och fler bilder.

Bibeläventyrsgudstjänster
För att marknadsföra och förankra BÄ. Manual att utgå från finns på hemsidan. Du behöver minst 30 minuter, helst hela gudstjänsten.

Någon anställd från BÄ kommer gärna, men du klarar det egentligen själv!

Arvode 1500 kr + resa, eller andrahandskollekt + resa. Äldregruppen. Bra provgrupp och goda förebedjare.

Använd tex bara bilderna och den stora bibeln för att öva på själva berättandet, eller kör allt för ett kortare avsnitt.

Många av dem kan bli förebedjare för ert Bibeläventyrande på orten.

De kan även samla in pengar till stöd för att barnen i ert samhälle ska få del av Bibeläventyret.

Vandra genom Bibeln

Vandra genom Bibeln är en annan organisaiton, men har ändå mycket gemensamt med Bibeläventyret. Vandra genom Bibeln är en liknande upplevelse som Bibeläventyret, men anpassad för vuxna. Konceptet funkar även med motiverade konfirmandgrupper. Till skillnad från Bibeläventyret är Vandra genom Bibeln konfessionellt och har tillämpningar. Boka gärna en instruktör som kommer till er församling vid ett tillfälle. Det väcker intresse för både Bibeln och Bibeläventyret. Vandra genom Bibeln har nyligen uppdaterats och utvecklats till en kortare variant. Läs mer på vandragenombibeln.se eller maila olof.brandt@bibelnidag.org.

Marknadsföring mot skolan

Mail kan vara bra, men räcker inte. Maila då den korta infofilmen och Skolfoldern som pdf.

Personliga besök är alltid bäst:
- Visa materialet, inte bara prata.
- Visa skolfoldern.
- Berätta om vetenskapliga rådet.
- Ge adressen till hemsidan.
- Gärna referens till rektor/lärare/skola i närheten.

Börja inte med att besöka rektorn. Om den säger nej är det svårt att sedan gå vidare med lärarna. Bättre att rektorn får höra om BÄ från en positiv lärare.

Gärna en 10-minuters presentation på en lärarträff med den stora Bibeln, något trolleri mm. Ge dem gärna ett spel och betona den pedagogiska tanken med spelet, så det inte upplevs bara som en gåva.

Hemsidan

Barnsidan innehåller spel och frågesport. Lösenord till GT:s barnsida är ”betlehem”.
Info för lärare och andra intresserade.
Ser vilka orter det görs BÄ just idag.
Instruktörssida, lösenord ”bibel123”.
Här finns allt material ni behöver.
Beställer klasspaket mm.
Info om kommande kurser och

fortbildningar.
Skriv in när ni gör BÄ, ber för er.

Facebook
Bibeläventyrets Facebooksida ”Bibeläventyret Sverige” är en bra resurs! Den är enbart öppen för instruktörer. Där ställer instruktörer frågor och får snabbt många svar från andra instruktörer.

PowerPoint
Finns på hemsidan under Material (Just nu finns det gamla materialet under ”Material”, det nya finns under ”Kurs nya BÄ GT”).

Kan kombineras med att skriva på tavlan i bilden om lyser direkt på whiteboard.

Lägg gärna in egna bilder och ljudeffekter, men låt inte tiden dra iväg.

Nyhetsbrev
Nyhetsbrev mailas ut ett par gånger per termin. Här finns viktig och intressant information till dig som instruktör, om tex nyheter i materialet, fortbildningar, info om resor mm.

OBS! Lägg till adressen info@bibelaventryet.se i dina kontakter, så att inte nyhetsbreven kommer i skräpkorgen. Leta där om du inte fått nyhetsbrevet på några månader. Om du ser nyhetsbrevet på Facebook, men inte fått det är något fel. Hör av dig i så fall.

NT-kurs
Efter något år brukar det vara läge att gå NT-kursen.
Se till så att eleverna inte bara får GT, utan även NT. Tala om Bibeläventyret som två delar: GT och NT, så att skolan förhoppningsvis också ser det så.

Fortbildningar
Håll utkik på hemsida och i nyhetsbrev!
- Uppfräschning av GT: några gånger varje termin på zoom.

- Lokala fysiska träffar.

- Bibelberättande runt Jerusalem. På Bibelns värld utanför Ängelholm varje vår.

- Resor till Israel/Palestina eller annat bibliskt land varje år.

- Gospel Magic, inte varje år.

- Kyrka möter skola. Digital ekumenisk netionell konferens. Arr. Bibelsällskapet och Karlstad stift.